

ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครู
และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี)

Instructional Leadership Affecting Academic Administration to The Opinions of Teachers and
Educational Personnel of Moobansetthakit School

ปราณี แววสีงาม¹ ดร.จิระพันธ์ นามชวดี¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไนตะวัน กำหอม³
Prani Wewsringam¹ Dr.Jirapan Namchawat¹ Asst. Prof. Dr.Naithawan Kumhom²

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี)

ประชากรที่วิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษา พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน รองลงมาคือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน
2. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) อยู่ในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, การบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการ, โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี)

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยทองสุข กรุงเทพมหานคร

¹Master of Education Program in Educational Administration Thong suk college Bangkok

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยทองสุข กรุงเทพมหานคร

^{2,3} Master of Education Program in Educational Administration Thong suk college Bangkok

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ปราณี แววสีงาม, aeypranee@gmail.com

รับเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2564 แก้ไข 26 มีนาคม 2564 ตอรับ 30 มีนาคม 2564

ABSTRACT

The objectives of this research was to examine the instructional leadership of administrator of Moobansetthakit School, to examine the academic administration of administrator of Moobansetthakit School and to examine the relationship between the instructional leadership that affects school administration of academic institutions in view of teacher and educational staff of Moobansetthakit School.

Researched population is teacher and educational staff of Moobansetthakit School, academic year 2563, 45 people. Tools used in research is questionnaire. The statistics used in data analysis consists of Percentage, Mean, Standard Deviation and Pearson Product Moment Coefficient.

The research found that

1. Overall the instructional leadership of administrator of Moobansetthakit School was in the highest level. The part with the highest mean is curriculum and instruction administration. Followed by monitoring the progress of student. The part with the lowest mean is promoting teaching and learning ambiance.

2. Overall the academic administration of administrator of Moobansetthakit School was in the highest level. The part with the highest level is teaching and learning management. Followed by curriculum and curriculum administration. The part with the lowest level is measurement and evaluation.

3. The relationship between the instructional leadership that affects school administration of academic institutions in view of teacher and educational staff of Moobansetthakit School, the instructional leadership has a positive relationship with the school administration of academic institutions in view of teacher and educational staff of Moobansetthakit School in high level with the statistical significance at the .01.

Keyword: Instructional leadership, Academic administration, Moobansetthakit School

กฤษฎีกา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 7 กล่าวว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ ทั้งนี้การศึกษาช่วยเสริมสร้างความรู้ ความคิด ทักษะในการดำเนินชีวิตที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพพามาซึ่งความเจริญก้าวหน้าของสังคมและประเทศชาติในที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553, หน้า 3 - 4) การบริหารวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน

ซึ่งเป็นจุดหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารในการบริหารวิชาการ ถ้ามองในกระบวนการดำเนินงานแล้วเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียน การสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงการเรียนการสอน และประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553, หน้า 74) การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จันทร์ภาณี สงวนนาม, 2553, หน้า 148) สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานด้านผู้บริหารไว้ว่า ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการโดยการจัดการโครงสร้างและการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบครบวงจรให้บรรลุเป้าหมาย การศึกษามีความสามารถในการบริหารงานวิชาการและผู้นำทางวิชาการ จัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้และส่งเสริม ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 35) ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ โดยการกำกับติดตามและพัฒนา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียน ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานด้านวิชาการ ความเป็นผู้นำทางวิชาการเป็น บทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำให้งานวิชาการและการเรียนการสอนนั้นเกิดประสิทธิภาพ กรูก Krug (1992, pp. 430 - 443) อ้างถึงใน เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ, 2560, หน้า 32) กล่าวถึงพฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงให้เห็นถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล โดยจัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้ 5 องค์ประกอบ ซึ่งถือว่าครอบคลุมกิจกรรม ต่าง ๆ ของผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผล ดังนี้ 1) การกำหนดพันธกิจ 2) การบริหารหลักสูตรและการสอน 3) การนิเทศ การสอน 4) การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน 5) การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน

รุจิระ ภูสาระ และจันทร์ภาณี สงวนนาม (2545, หน้า 68) อ้างถึงใน ตู สมบัติ, 2555, หน้า 63) ได้กำหนดขอบข่าย งานวิชาการไว้ 5 ประการ ดังนี้ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การนิเทศภายใน 4) การวัดและประเมินผล 5) การวิจัยในชั้นเรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรพัฒนางานวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเพื่อจะได้นำความรู้ความสามารถไปใช้ในการปฏิบัติงานและส่งผล ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) จัดการศึกษาในระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 และจัดการศึกษาตามนโยบายสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร โครงการโรงเรียนสองภาษา (หลักสูตรไทย- อังกฤษ) Bilingual Programme (Thai-English) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 จำนวน 6 ห้องเรียน เป็นโรงเรียนที่มี คณะแผนกผลผลิตทดสอบทางการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน (O-net) สูงกว่าระดับประเทศทุกวิชา เป็นเวลา 4 ปี ติดต่อกัน

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) จึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการ ศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการและ พัฒนางานวิชาการของโรงเรียน เพื่อก่อให้เกิดผลดีในการจัดการศึกษาให้ถูกต้องตามกรอบการปฏิรูปการศึกษาของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพบังเกิดผลดีสอดคล้องกับจุดประสงค์ และเป็นไปตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาต่อไป

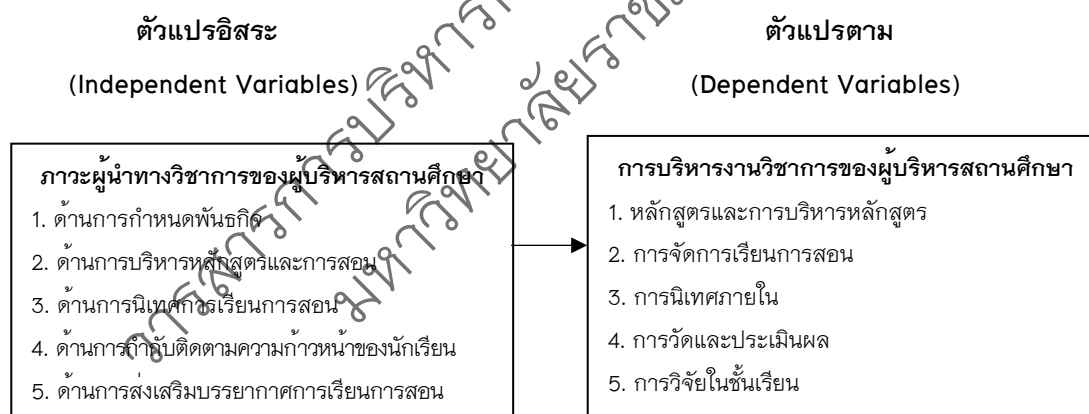
คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) อยู่ในระดับใด
2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) อยู่ในระดับใด
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี)
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี)
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี)

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) ปีการศึกษา 2563 จำนวน 45 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดให้เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ (ปรับปรุงจาก ตู สมบัติ, 2555, หน้า 99 – 100)

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) จำนวน 30 ข้อ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านการกำหนดพันธกิจ จำนวน 6 ข้อ 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน จำนวน 6 ข้อ 3) ด้านการนิเทศการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ 4) ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน จำนวน 6 ข้อ 5) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) จำนวน 30 ข้อ มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้ คือ 1) หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร จำนวน 6 ข้อ 2) การจัดการเรียนการสอน จำนวน 6 ข้อ 3) การนิเทศภายใน จำนวน 6 ข้อ 4) การวัดและประเมินผล จำนวน 6 ข้อ 5) การวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 6 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 45 ชุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด โดยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. แจกแบบสอบถามและชี้แจงพร้อมอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องให้ผู้ตอบแบบสอบถามทราบ รวมถึงชี้แจงให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมดในเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2563

3. นำแบบสอบถามมาตรวจสอบดูความถูกต้องและนับจำนวนให้เท่ากับจำนวนประชากรกรณีแบบสอบถามไม่ครบถ้วนหรือไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามใหม่อีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาประมวลผลเพื่อหาค่าสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์โดยรวมรายด้านและรายข้อ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์โดยรวมรายด้านและรายข้อ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการกำหนดพันธกิจ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 6 ผู้บริหารประเมินผลการดำเนินงานและนำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ข้อ 2 ผู้บริหารมีการประสานความร่วมมือระหว่างครู คณะกรรมการสถานศึกษาในการกำหนดพันธกิจด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 4 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการกำหนดกรอบ ขอบเขตของงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 3 ผู้บริหารเป็นผู้นำในการจัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของทุกฝ่าย อยู่ในระดับมาก
2. ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 2 ผู้บริหารให้ความสำคัญของการนำเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือข้อ 6 ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 5 ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล สามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 3 ผู้บริหารให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำแผนการเรียนรู้นุ่มนวลพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก
3. ด้านการนิเทศการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 1 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในกิจกรรมวางแผน การกำหนดเครื่องมือการนิเทศ ปฏิทินปฏิบัติการนิเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือข้อ 2 ผู้บริหารมีการบันทึกการนิเทศเพื่อประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกระตุ้นให้ครูนำผลการนิเทศมาพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติงานวิชาการของตน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 5 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์หลังการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 6 ผู้บริหารยกย่อง ชมเชย หรือ ให้รางวัลกับครูที่มีการจัดการเรียนการสอนดีเด่น อยู่ในระดับมาก
4. ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ข้อ อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 1 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวิเคราะห์มาตรฐานแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบจุดเด่น จุดด้อย ทางด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือข้อ 5 ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 6 ผู้บริหารจัดดำเนินการให้ครูรายงานผลการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนแก่ผู้ปกครองทราบทุกภาคเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 4 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตรวจสอบคุณภาพด้านการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก
5. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 3

ผู้บริหารส่งเสริมให้คณะครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือข้อ 6 ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุน การจัดแหล่งเรียนรู้ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์ อยู่ในระดับมากที่สุดและข้อ 2 ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้มีความปลอดภัยและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 4 ผู้บริหารสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนและทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (มุมมองระดับราษฎร์สามัคคี)

จากผลการวิจัยการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (มุมมองระดับราษฎร์สามัคคี) โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีข้อค้นพบดังนี้

1. ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 6 ผู้บริหารประเมินผลการดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือข้อ 2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างหลากหลายวิธี เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 3 ผู้บริหารจัดหาเอกสารการใช้หลักสูตรไว้ให้ครูอย่างเพียงพอ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 5 ผู้บริหารมีการกำกับดูแลคุณภาพสถานศึกษาเพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ปกครอง และชุมชนโดยการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือข้อ 3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 1 ผู้บริหารมีการปรึกษาร่วมกับคณะครูในการวิเคราะห์หลักสูตรหรือวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 6 ผู้บริหารจัดให้มีการประชุม สัมมนาครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ด้านการนิเทศภายใน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 1 ผู้บริหารจัดทำแผนงานหรือโครงการนิเทศของโรงเรียนเป็นประจำทุกปี อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือข้อ 2 ผู้บริหารมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 3 ผู้บริหารส่งเสริมการนิเทศภายในแบบกัลยาณมิตร อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 5 ผู้บริหารมีเทคนิคและวิธีการที่หลากหลายในการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมาก

4. ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 3 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลตามสภาพจริง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือข้อ 2 ผู้บริหารให้คำปรึกษาแนะนำแก่ครูเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลให้เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 6 ผู้บริหารควบคุมติดตามการประเมินผลและนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 4 ผู้บริหารจัดประชุม อบรมสัมมนาเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล

5. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือข้อ 4

ผู้บริหารสร้างความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือข้อ 3 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อ 5 ผู้บริหารมีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อ 2 ผู้บริหารส่งเสริมให้มีเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศการเรียนการสอน ด้านการกำหนดพันธกิจ และด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชรภรณ์ จันทพล (2559, หน้า 71 - 73) พบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และด้านการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน และด้านการนิเทศการสอน

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาแต่ละตัวแปร พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญของการนำเทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดให้มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อปรับปรุง พัฒนาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น ผู้บริหารมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล สามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้ ทั้งนี้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนถือเป็นหัวใจหลักของการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ผู้นำทางวิชาการที่ดีจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ใสใจในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตรแกนกลาง สอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน ดังที่ ฮอลล์ลิ่งเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy, 1985, p. 220 อ้างถึงในเสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ, 2560, หน้า 35) กล่าวถึงการประสานการใช้หลักสูตรว่าเป็นพฤติกรรมที่ประสานงานกับครูในด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งจุดประสงค์ตามหลักสูตรของโรงเรียนจะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาที่สอนในห้องเรียนและคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ที่จะต้องสร้างความเข้าใจกับครูในโรงเรียนในด้านการนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติให้มากที่สุด แต่การที่ผู้บริหารจะสามารถควบคุมกำกับให้การเรียนการสอนเป็นไปตามหลักสูตรได้นั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ใช้สอนในห้องเรียน ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวิเคราะห์มาตรฐานแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบจุดเด่น จุดด้อย ทางด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้บริหารจัดดำเนินการให้ครูรายงานผลการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนแก่ผู้ปกครอง ทราบทุกภาคเรียน

2. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวัดและประเมินผล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ตู สมบัติ (2555, หน้า 131 – 135) พบว่า ระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านการนิเทศการสอน ด้านหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ด้านการวัดผลและประเมินผล ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการวิจัยในชั้นเรียนตามลำดับ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมควร ชุมชอบ (2560, หน้า 111 – 114) พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ตามลำดับ

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวแปร พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารมีการปรึกษาหารือกับคณะครูในการวิเคราะห์หลักสูตรหรือวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังที่ อธิษฐ์เจริญ (2553, หน้า 335) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาให้สัมฤทธิ์ผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนเป็นอย่างดีจึงจะสามารถพัฒนา และเพิ่มผลการเรียนการสอน ตลอดจนการอำนวยความสะดวกให้แก่คณะครู ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารประเมินผลการดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอและนำผลการประเมินมาพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างหลากหลายวิธี เช่น การประชุมสัมมนา การอบรมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน ผู้บริหารจัดหาเอกสารการใช้หลักสูตรไว้ให้ครูอย่างเพียงพอ ดังที่ จันทราณี สงวนนาม (2553, หน้า 152) กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องศึกษาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งเป็นองค์ความรู้เดิมที่จะต้องนำมาจัดให้เป็นระบบมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดเป็นรายวิชาและช่วงชั้น โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผู้บริหารสร้างความเข้าใจในเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารส่งเสริมให้มีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ผู้บริหารมีการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) มีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูงมาก ($r_{xy} = .948$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเมื่อพิจารณารายคู่ เรียงตามลำดับความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการกำหนดพันธกิจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) และภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากร

ทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่และรายด้านระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) เรียงลำดับความสัมพันธ์ทางบวกจากมากไปน้อยพบว่า ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านการนิเทศการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับสูงมาก ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตู สมบัติ (2555, 131 – 135) พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคู่ที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการวางแผนเพื่อพัฒนาความเป็นครูมืออาชีพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมควร ชุมชอบ (2560, หน้า 111-114) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 4 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับปานกลาง ($r = .536^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สาลิดา เรียนทัพ (2560, หน้า 121 – 128) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เขต 1 โดยรวม มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับปานกลาง ($r = .556^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรสนับสนุนสื่อการเรียนการสอนและทรัพยากรที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำสื่อ นวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ครูและผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจร่วมวางแผนเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อม

1.2 จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรจัดประชุม อบรมสัมมนาเพื่อให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ส่งเสริมให้มีการพัฒนาปรับปรุงวิธีการและรูปแบบการวัดผล และประเมินผลให้เหมาะสมอยู่เสมอ ดำเนินการวางแผนและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลร่วมกับครูและฝ่ายวิชาการ

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารสถานศึกษาด้านวิชาการตามทัศนะของครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนหมู่บ้านเศรษฐกิจ (พุ่มประดับราษฎร์สามัคคี) มีความสัมพันธ์กันในทางบวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ถ้าผู้บริหารต้องการให้การบริหารงานวิชาการมีระดับเพิ่มมากขึ้น จะต้อง มีการปรึกษาหารือกับคณะครูในการวิเคราะห์หลักสูตรหรือวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนนำไปจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียน

การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย และส่งเสริมให้ครูจัดทรวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอนจัดให้มีการประชุม สัมมนาครูเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิชาการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ
- 2.2 ควรศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาอื่นเพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการ
- 2.3 ควรศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ธานี สงวณนาม. (2553). *ทฤษฎีและการปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครบุรี: บุ๊คพอยท์.
- ตุ้ม สมบัติ. (2555). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดแผนกศึกษาธิการและกีฬาแขวงไชยะบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. เลข: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปตรวจสอบและประเมินภายนอกครอบคลุม*. กรุงเทพฯ: ชาวฟ้า.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พัชราภรณ์ จันทพล. (2559). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดของครุฑ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก*. วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมควร ชุมชอบ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1*. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. สุราษฎร์ธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สาธิตา เรียนทัฬ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูในอำเภอสรรคบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เขต 1*. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. เลข: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). *การประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: คุษาการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: บริษัทสยามสปอร์ต ซินดิเคท จำกัด.
- เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา*. วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.